

CURIERUL ORTODOX

PUBLICAȚIE
A BISERICII ORTODOXE
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Apare din iunie 1995 cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit
al Chișinăului și al întregii Moldove
Nr. 11(268) 15 noiembrie 2013

Intrarea Maicii Domnului în Biserică (Vovidenia)

Prăznuirea Intrării Maicii Domnului în Biserică este celebrată atât de creștinii ortodocși, cât și romano-catolici, an de an, pe 21 noiembrie / 4 decembrie, și marchează un moment important din viața copilei de trei ani, cea care avea să devină mama Mântuitorului Iisus Hristos și anume ziua în care părinții ei, dreptii Ioachim și Ana, au adus-o la Templul din Ierusalim, după făgăduință.

Tradiția Bisericii ne spune că, atunci când îngerul Gavriil i-a zis Anei că pântecul ei va rodi, ea a exclamat cu bucurie: „Dacă voi naște prunc, băiat sau fată, îl voi dăruia lui Dumnezeu spre a-L sluji toate zilele vieții sale!” Astfel, după ce Maria a împlinit trei ani, părinții au dus-o în Biserică, încredințând-o preoților. Arhiereul Zaharia, cel ce avea să devină tatăl lui Ioan Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului, a întâmpinat fecioara și a purtat-o prin cele mai tainice lăcașuri ale Templului, binecuvântând-o: „Domnul a preamărit pe veci numele tău. La sfârșitul veacurilor El își va arăta prin tine răscumpărarea fiilor lui Israel!”.

Apoi a așezat-o pe a treia treaptă a altarului și copila a uitat de părinții ei care s-au întors acasă uimiți și mulțumiți că Maria nu a privit înapoi. Astfel, Fecioara a rămas în Templul Domnului timp de doisprezece ani, până la apropierea vestirii că în pântecul ei se zămislește Fiul lui Dumnezeu.

Ziua în care se prăznuiește Intrarea Maicii Domnului în Biserică este cea mai nouă sărbătoare dedicată Fecioarei Maria, înscrisă în calendar din secolul VI, după ce s-a ridicat la Ierusalim, sub domnia împăratului Iustinian, o biserică numită „Sfânta Maria cea Nouă”. Sărbătoarea cu dată fixă, 21 noiembrie, s-a extins apoi în tot Orientul creștin, cât și în Occident.

Este marcată cu cruce roșie în calendar și cu dezlegare la pește.

Sărbătoarea Intrării Maicii Domnului în Biserică este numită de popor Vovidenie sau Ovidenie. Numele de Vovidenie provine din slavonă și înseamnă “ceea ce se face văzută”. De aceea, este considerată o zi a luminii, când credincioșii se roagă să nu fie învinsă de întuneric și ca moartea să nu înfrângă viața. Sărbătoarea Intrării Maicii Domnului în Biserică a existat înainte de sec. al VI-lea

Există o mențiune a ei din sec. al IV-lea, făcută de Sf. Grigorie de Nyssa. Sf. Andrei Criteanul (sec. al VII-lea) vorbește și el despre aceasta sărbătoare ce se ținea la Ierusalim. În sec. al VIII-lea, patriarhii Gherman și Tarasie au rostit câte o predică în cinstea acestei sărbători. Se pare că data de 21 noiembrie reprezintă data sfințirii unei biserici cu acest hram în 543. Biserica a fost construită de Iustinian cel Mare lângă zidul ruinat al templului. În Apus, sărbătoarea a fost adoptată mult mai târziu de papa Grigorie al XI-lea, care a celebrat-o pentru prima dată la Avignon, în 1374.

Mitropolia Moldovei a făcut o donație de carte pentru copiii beneficiari ai Fundației ”Hospice Angelus Moldova”

Duminică, 10 noiembrie, postul public de televiziune Moldova 1 a organizat un Teledon cu genericul “Dăruiește-le o zi fără suferință”, campanie de colectare a fondurilor pentru persoanele care suferă de cancer, beneficiari ai Fundației “Hospice Angelus Moldova”.

La acțiunea de caritate au participat cunoscute personalități, interpreți, reprezentanți ai societății civile, funcționari publici, politicieni, sportivi, reprezentanți ai companiilor comerciale, persoane aflate în dificultate sau beneficiari ai Fundației “Hospice Angelus Moldova”.

Din partea Mitropoliei Moldovei au participat preoții Octavian Moșin și Mihail Bortă de la biserica Universității de Stat din Moldova care au venit cu o donație de peste 1000 de cărți pentru copii.

Campania de colectare a fondurilor pentru persoanele care suferă de cancer, beneficiari ai Fundației “Hospice Angelus Moldova”, continuă.

Doritorii care vor să întindă o mână de ajutor

oamenilor bolnavi de cancer, pot să facă donații pe conturile bancare deschise.

Banca Comercială Română (BCR)
FF MS Angelus Moldova
BCR Chișinău SA Filiala Nr.2 Pușkin
Codul băncii: RNCBMD2X504
Cont: 22248011033
c/f:28274013

BC VictoriaBank SA Chișinău Filiala Nr.12
Codul băncii: VICBMD2X884
c/f:28274013

Pentru tranzacții în RM
Cont: 222400010100111 Lei
Pentru transferuri internaționale: IBAN
MD81VI000222400110100111 USD
MD09VI000222401710100111 EURO
MD72VI000222400310100111 GBP

Sursa: www.trm.md

Postul Nașterii Domnului Semnificații și tradiții

Pe 15/28 noiembrie începe Postul Nașterii Domnului, primul post din anul bisericesc și ultimul post din anul civil.

Postul Nașterii Domnului sau al Crăciunului ține 40 de zile, până pe 24 decembrie. Prin durata lui de 40 de zile, Biserica amintește de postul lui Moise de pe Muntele Sinai, când acesta aștepta să primească cuvintele lui Dumnezeu scrise pe lespezile de piatră ale Tablelor Legii. Postul este menționat de foarte multe ori în Biblie, însuși Mântuitorul Hristos spunând că diavolul nu poate fi izgonit decât cu post și rugăciune.

Astfel, postind 40 de zile, creștinii se învrednicesc să primească pe Cuvântul lui Dumnezeu, întrupat și născut din Fecioara Maria.

În primele secole, creștinii posteau în diferite moduri: unii mai multe zile, alții mai puține. Unii țineau un post mai aspru, alții unul mai ușor. Uniformizarea duratei postului s-a făcut la sinodul local din Constantinopol ținut în anul 1166, în vremea patriarhului Luca Chrysoverghi. La acest sinod s-a hotărât ca toți credincioșii să postească timp de 40 de zile, începând de la 15 / 28 noiembrie.

“Lăsatul secului” precede începutul propriu zis al Postului, semnificând lăsarea celor lumești, mondene. “Secul” este prescurtarea latinescului “saeculum”.

Conform tradiției creștine, postul reprezintă o normalizare a naturii umane, și nu o persecutare a acesteia. Postul nu reprezintă o corvoadă, un chin, ci “trebuie să fie luminat, consimțit de bună voie, nu cu ciudă, ci să fie ca o bucurie. Nu un post cu ciudă sau ținut de frică, pentru că atunci stomacul resimte postul ca o mare suferință, iar mintea culege numai mătrăguna și numai răutăți. Dumnezeu nu vrea un astfel de post”, după cum spunea Părintele Sofian Boghiu.

Sfântul Ioan Gură de Aur, unul din Părinții Bisericii Ortodoxe, a explicat ce înseamnă această perioadă :

“Postiți? Arătați-mi-o prin fapte. Cum? De vedeți un sărac, aveți milă de el; un dușman, împăcați-vă cu el; un prieten înconjurat de un nume bun, nu-l invidiați; o femeie frumoasă, întoarceți capul. Nu numai gura și stomacul vostru să postească, ci și ochiul, și urechile, și picioarele, și mâinile voastre, și toate mădulele trupului vostru. Măinile voastre să postească, rămânând curate și de hrăpire și de lăcomie. Picioarele, nealergând la priveliști urâte și în calea păcătoșilor. Ochii, neprivind cu ispitire frumusețile străine”...

Părintele Cleopa Ilie a spus că “Postul este o faptă de virtute, cu lucrare de înfrânare a poftelor trupului și de întărire a voinței, o formă de pocăință, deci un mijloc de mântuire”.

Mai mult, postirea “este o jertfă – o renunțare de bună voie de la ceva care ne este îngăduit – izvorâtă din iubirea și din respectul pe care le avem față de Dumnezeu. Postul este și un mijloc de desăvârșire, de omorâre a voii trupului, un semn văzut al râvnii și al sârguinței noastre spre asemănarea cu Dumnezeu și cu îngerii Săi, care nu au nevoie de hrană.”

Totuși, “lupta împotriva poftelor să nu se ducă fără îndrumarea unui duhovnic iscusit care știe cumpăni pentru fiecare ins aparte: măsura, trebuința și puțința fiecăruia. Postul adică să fie măsurat după vârstă, după sănătatea rămasă - desi postul pe mulți i-a făcut sănătoși - și după tăria și felul ispitelor”, explica Părintele Arsenie Boca.

În timpul Postului Crăciunului, miercurea și vinerea nu se mănâncă cu ulei și nu se bea vin. În aceste două zile se postește până la orele 15-16, când se mănâncă hrană uscată sau legume fierte.

Biserica a rânduit ca în fiecare sâmbătă și duminică cuprinse între 21 noiembrie / 4 decembrie (Intrarea Maicii Domnului în Biserică) și 20 decembrie / 2 ianuarie (pomenirea Sfântului Ignatie Teoforul), să fie dezlegare la pește. În Ajunul Crăciunului, creștinii țin post mai aspru. Postul trebuie încheiat cu spovedania la preot și cu Sfânta Împărtășanie.

Stimați cititori! Nu uitați să vă abonați la

Curierul Ortodox

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

13 noiembrie

ÎPS Vladimir a oficiat la Mănăstirea Ciuflea un parastas în memoria Prot. Mitr. Gheorghe Nour.

10 noiembrie

Întâistătorul a liturghisit la Catedrala „Nașterea Domnului” din Chișinău.

În seara zilei ÎPS Vladimir a săvârșit slujba Vecernei la mănăstirea Ciuflea din Chișinău.

8 noiembrie

În ziua praznuirii „Sf. M. Mc. Dumitru”, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Vladimir a liturghisit la biserica din s. Dănceni, r. Ialoveni,

AU FOST DECORAȚI

8 noiembrie

Prot. Mitr. Valeriu Gâtu parohul bisericii „Sf. M. Mc. Dumitru” din s. Dănceni, r. Ialoveni s-a învrednicit de Ordinul „Cuv. Paisie Velicicovski” gr. II.

1 noiembrie

Directorul Institutului de Studii Enciclopedice, dr. Constantin Manolache a fost decorat cu ordinul „Meritul bisericesc” de gradul II.

HIROTONII

22 septembrie

În cadrul Liturghiei la biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din satul Malcoci, raionul Ialoveni protodiaconul Mihail Vicol, a fost hirotonit în treapta de preot.

Preoții militari au participat la festivitățile prilejuite de a 21-a aniversare a Brigăzii de Infanterie Motorizată nr.2

Cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Vladimir, un grup de preoți militari compus din slujitorii Gheorghe Gavrilița, Corneliu Dobrogeanu, Alexandru Gavrilița, Dorin Rusu și Ioan Tudoreanu, au participat recent la festivitățile prilejuite de cea de a 21-a aniversare de la crearea Brigăzii de Infanterie Motorizată nr. 2 din Chișinău.

La eveniment a fost prezent Ministrul Apărării Republicii Moldova, Domnul Vitalie Marinuța, militari de rang înalt, demnitari, precum și numeroși oaspeți de peste hotare, printre care și ambasadorii acreditați în țara noastră.

Cu ocazia acestui deosebit prilej, preoții militari au oficiat un Te-Deum, au binecuvântat ostașii și au vorbit celor prezenți despre rolul ales pe care trebuie să îl aibă credința în sufletul fiecărui militar cu dragoste de neam și de țară.

Totodată, slujitorii au subliniat încă o dată faptul că Biserica Ortodoxă din Moldova și în continuare va depune eforturi hotărâte pentru a participa la educația moral-spirituală a contingentului Armatei Naționale.

În același timp, vorbitorii nu au uitat să mulțumească conducerii de vârf a Ministerului Apărării, a reprezentanților BIM-2 și a tuturor responsabililor pentru facilitarea conlucrării dintre Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove și Forțele Armate.

Spre atenția Arhierilor și slujitorilor din cuprinsul Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove

Aducem la cunoștința Prea Sfinților și Sfinților Voastre că duminică 17 noiembrie 2013, cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Vladimir se vor săvârși rugăciuni pentru drept-măritorii creștini decedați în urma accidentelor rutiere.

În această ordine de idei se recomandă oficierea parastasele în sfintele lăcașe din tot cuprinsul Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove, iar credincioșii sunt îndemnați să participe la slujbe spre a se ruga pentru cei apropiați, trecuți din viață în împrejurări tragice.

ADUNARE ORDINARĂ ÎN CUPRINSUL PROTOPOPIATULUI NISPORENI

Pe 11 noiembrie, clericii din protopopiatul Nisporeni, în frunte cu protopopul, protoiereul VITALIE Cozari, cu binecuvântarea Prea Sfințitului PETRU, Episcop de Ungheni și Nisporeni, s-au adunat la parohia cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” din orașul Nisporeni.

În cadrul acestei adunări, Protoiereul VITALIE Cozari, a prezentat preoților programul misionar-pastoral pe care preoții trebuie să-l intensifice în

perioada liturgică în care se află. Apoi, tot în cadrul acestei adunări au fost repartizate calendarele pe anul 2014.

De asemenea s-a discutat despre importanța preotului în parohie, menirea și slujirea cu devotament la altarul Bisericii. Următoarea adunare s-a stabilit pentru data de 30 decembrie 2013, tot în parohia cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” din orașul Nisporeni.

În Ceadâr-Lunga a avut loc un simpozion legat de personalitatea preotului Mihail Ceakir

În data de 6 noiembrie a.c., a avut loc un simpozion internațional cu tematica: „Opera și personalitatea preotului Mihail Ceakir” care a avut loc în or. Ceadâr-Lunga. Acest simpozion constituie al 6-lea ciclu de prelegeri despre Mihail Ceakir, preot și scriitor în limbile română și găgăuză.

Devenind deja o tradiție în regiune aceste lecturi au fost inițiate în anul 1990. Pe parcursul timpului opera acestuia a servit ca liant pentru consolidarea populației locale în direcția promovării valorilor moral-spirituale, atrăgând atenția multor personalități din diferite domenii. Opera lui înglobează noțiuni de morală și liturgică ortodoxă, tehnici de instruire religioasă pentru parohii, elemente de gramatică a limbii găgăuze, probleme de etnogeneză, istorie și cultură găgăuză. Mihail Ceakir ar fi împlinit astăzi 154 de ani. Organizarea celui de-al VI-lea simpozion demonstrează încă o dată dorința de a combina

toate eforturile, pe plan internațional, științific, educațional și cultural în identificarea perspectivei societății de astăzi.

Sursa: TV „Ayin-Acik

ACTIVITATE CU TINERII „EȘTI PRIETENUL MEU REAL? LASĂ NETUL, FII ALĂTURI!”

Totul are un început și un sfârșit. Așa putem spune activității pe care voluntarii Asociației Tinerilor Ortodocși din Ungheni au pregătit-o pentru prietenii lor, cu genericul “Ești prietenul meu real? lasă netul, fii alături!”

La inițiativa Președintelui Asociației sus-numite, preotul Vadim COROSTINSCHI, tinerii au vizitat acasă un băiat care nu prea se bucură de prieteni, nu din cauza internetului, ci din cauza că se deplasează cu greu și atunci doar ajutat de cineva în căruciorul cu roțile.

Vizita tinerilor l-a surprins și emoționat pe Cătălin. El a primit în dar rechizite școlare colectate de tineri, dar și o tortă pe care au servit-o împreună cu noii prieteni, fiecare povestind întâmplări hazlii și diverse lucruri interesante.

Toți cei prezenți au participat la desenarea unei inimi mari arătând dragostea reciprocă a prietenilor unora față de ceilalți și totodată fiecare

sursa: www.atosmd.ne

Călătoria copiilor din s. Gotești în timpul vacanței

În zilele de vacanță, copiii, se gândesc la jocuri, distracții, ospetii, însă nu trebuie să uite, înainte de toate, de liniștea sufletească care îi-o aduce vizitarea unei mănăstiri de neegalat în lume.

Astfel de călătorie, care încântă ochiul și inima noastră, a fost organizată în satul Gotești raionul Cantemir, în prima zi de vacanță – la data de 31 octombrie anul curent, de către preotul Igor Ciobanu cu susținerea financiară a d-lui Efrosi Petru, care s-a jertfit pentru ca copiii din satul natal, să cunoască istoria credinței și a neamului nostru. Pelerinajul a fost organizat în zona centrală a țării, la mănăstirile din Suruceni, Condița, Căpriana și Hâncu, înviind simțurile copiilor și descoperind bucuria vieții în mijlocul creației lui Dumnezeu. Atât copiii cât și profesorii, ce i-au însoțit la drum, au rămas surprinși de frumusețile și valorile neamului nostru. „Cu prima ocazie vom mai vizita aceste și alte lăcașuri sfinte, pentru a ne bucura văzul, auzul și sufletele de minunatele cântări și povețe duhovnicești.”

Preotul Igor Ciobanu

Seminarul profesorilor de Religie din Fălești

Joi, 31 octombrie 2013, în incinta liceului „M.Eminescu” din orașul Fălești a avut loc seminarul raional al profesorilor de Religie din raionul Fălești. Întreținerea a fost condusă de Preasfințitul Marchel, alături de Gheorghe Zbîrciog, specialist din cadrul direcției de învățământ, părintele blagocin Oleg Fistican și preotul metodist Alexandru Stratan. Seminarul

a avut un caracter informativ. Principale etape au fost:

Prezentarea noului ghid pentru profesori: „Strategii didactice interactive”. Autoarea cărții este Liliana Crețu. Manualele au fost dăruite fiecărui profesor de Preasfințitul Marchel.

Consultarea profesorilor cu privire la periodicitatea întrunirilor cu caracter teoretic și practic, similar cu celelalte discipline.

Informarea despre lotul de manuale de Religie, care vor completa pe cel din școli, va fi livrat gratuit, mulțumită unei sponsorizări private.

Răspunsurile la întrebările profesorilor au fost oferite de Preasfințitul Marchel.

Etapa finală a seminarului a fost solicitarea profesorilor ca următorul seminar teoretic să conțină subiecte actuale, care în societatea noastră sunt primate diferit sau nu există suficiente materiale informative.

“Educația spiritual - morală a tinerei generații”

În data de 25 octombrie 2013, în sala de ședințe a Departamentului de Educație al Găgăuziei din orașul Comrat, a avut loc un seminar cu tema: “Educația spiritual - morală a tinerei generații.”

Seminarul a fost organizat pentru profesorii de psihologie din școlile medii din regiune. La seminar și-au prezentat rapoartele psihologul liceului sportiv din regiune - Anna Pavlovna Nikolaev, șeful Centrului pentru Drepturile Omului din Comrat - Svetlana Mironova Andreevna și parohul bisericii “Adormirea Maicii Domnului” din satul Copceac, prot. Vitalie Zelinski.

Scopul seminarului a fost:

Facilitarea cooperării școlilor cu administrația publică locală, cu instituțiile publice și confesionale în domeniul educației spiritual - morale a tinerei generații.

Găsirea celor mai eficiente metode de educație spiritual - morală a tinerilor.

Reprezentantul Episcopiei de Cahul și Comrat, părintele Vitalie Zelinski, a citit un raport definit: “Rolul clerului ortodox în

formarea unor perspective ideal - morale ale lumii”, în care a prezentat participanților unele aspecte ale experienței instituțiilor ecclesiale, contribuția Bisericii la formarea spirituală a societății și în special al persoanei, a vorbit de asemenea, despre implicarea practică a preoților în educația spirituală și morală a tinerilor din parohii.

La sfârșitul discuției, participanții la acest seminar au convenit să organizeze astfel de întâlniri în toate școlile din regiune.

Pelerinaj la Orheiul Vechi

În data de 31 octombrie, cu binecuvântarea directorului seminarului teologic – Pr. Vetcislav Cazacu, seminariștii au avut fericita ocazie să viziteze schitul de la Mănăstirea Butuceni. Mănăstirea rupestră “Butuceni” (jud. Orhei) este situată pe râul Răut, lângă satul cu același nume, la 15 km depărtare de mun. Orhei. Este amplasată pe un promontoriu (cap) de pe malul drept, stâncos și abrupt al Răutului, constituit din roci calcaroase.

Împreună cu dirigenții de clasă, cadre didactice și de conducere din cadrul SLTO, seminariștii au vizitat muzeul din preajma rezervației precum și mănăstirea rupestră, unde au avut posibilitatea să-L slăvească într-un gând și cuget pe Bunul Dumnezeu la fel cum zeci de ani în urmă făceau acest lucru nevoitorii sfântului locaș în biserica săpată în piatră.

Suportul financiar pentru acest pelerinaj au fost banii colectați de la expoziția-concurs „Toamna de aur”, iar de un cadou special au beneficiat membrii corului seminarului, astfel că costul excursiei a fost acoperit de către prot. Vetcislav Cazacu.

A fost sfințit blocul administrativ al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău

Anul acesta Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău și-a deschis larg ulile pentru aniversarea a 124-a de la fondare. Tradițional, la finele lui octombrie și-a desfășurat lucrările conferința anuală, la care au fost prezenți cu comunicări și rapoarte specialiști din diferite domenii de cercetare, axate pe problemele etnologiei și antropologiei culturale.

În ziua de 24 octombrie a.c., un sobor de preoți compus din Prot. Mitr. Manole Brihuneț, Prot. Mitr. Sergiu Curnic și Prot. Mitr. Zaharia Orbu, a sfințit blocul administrativ al Muzeului, restaurat de curând. A urmat apoi un Te Deum pentru sănătatea colectivului Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, după care a fost săvârșit un parastas pentru colaboratorii acestei instituții, adormiți întru Domnul.

În cadrul conferinței anuale, în incinta MNEIN, a avut loc lansarea cărților elaborate în anul de referință de către colaboratorii Muzeului. Astfel, dr. Varvara Buzilă a venit cu albumul Covoare basarabene, apărut sub egida Institutului Cultural Român la București, cu un volum total de 251 p. Asupra valorii acestei lucrări s-au pronunțat dr., prof. Ion H. Ciubotaru (Iași) și Corina Rezneac (MNEIN).

Anul 2013 a fost fructuos pentru cercetătorul științific Prot. Mitr. Manole Brihuneț, care a prezentat la discreția cititorilor și specialiștilor în domeniu două monografii: Mileștii Mici: istorie, cultură și destine (Chișinău, 2013, 576 p. + il.), apărută cu suportul financiar al Secției de Cultură a Consiliului raional Ialoveni și Biserica Sfântul Nicolae din satul Boldurești (Chișinău, Elan Poligraf, 2013, 140 p. + il.), care a văzut lumina tiparului grație parohului acestei biserici, prot. mitr. Zaharia Orbu.

În luările lor de cuvânt, vorbitorii au subliniat locul și rolul acestor monografii în cadrul istoriei locale și naționale, importanța elaborării istoriei satelor și a bisericilor din localități, necesitatea conlucrării Bisericii, instituțiilor de învățământ și a administrației locale și raionale. Contribuția protagonistului acestor complexe realizări științifice a fost reflectată în alocuțiunile lor de către Dr. Varvara Buzilă, Dr., Prof. Ion H. Ciubotaru, Dr. Liliana Condricova (redactorul volumelor prezentate), Mihai Aduge (Institutul de Studii Enciclopedice al AȘM), Alexandru Levinschi (Directorul Muzeul Științei al AȘM), primarul satului Mileștii Mici Lilian Cârmanu, președintele consiliului raional Ialoveni Lilian Popescu, directorul Liceului Teoretic „Mihail Bârcă” Larisa Hâncotă, Dr. Sergius Ciocanu (Ministerul Culturii al Republicii Moldova), parohul bisericii Sf. Nicolae din satul Boldurești, raionul Nisporeni, Prot. Mitr. Zaharia Orbu, Maria Ciocanu (șeful secției „Etnografie” în cadrul MNEIN), Dr. Ion Tentiuc (șef al secției „Istoria Antică” la Muzeul Național de Istorie a Moldovei), șeful secției Cultură Consiliul Raional Ialoveni P. Grigoriță ș.a.

Vorbitorii au accentuat importanța monografiilor atât despre istoria satului și a bisericii Sf. Nicolae din Mileștii Mici, lucrare care va deveni cu certitudine cartea de vizită a localității, cât și despre istoricul bisericii Sfântul Nicolae din satul Boldurești.

Semnatarul volumelor, Prot. Mitr. Manole Brihuneț, a relatat celor prezenți despre motivația elaborării acestor lucrări, despre selectarea materialului documentar, arhivistic și plastic pe parcursul celor două decenii de păstorire la parohia Mileștii Mici, a mulțumit celor care au contribuit prin sfaturi și recomandări la elaborarea monografiilor, tuturor mileștenilor și boldureștenilor.

CALENDAR ORTODOX

Noiembrie

01 J 14 (†) Sf. doctori fără de arginți Cosma și Damian.

02 V 15 Sf. Mc. Achindin, Pigasie, Elpidifor, Aftonie și Agapie.

03 S 16 Sf. Mc. Acheptima Ep., Iosif pr. și Aitala diac.

04 D 17 **Duminica a XXII după Rusalii. Cuv. Ioanichie cel Mare; Sf. Mc. Nicandru Ep. și Ermeu pr.**

05 L 18 Sf. Mc. Galaction și Epistimia; Sf. Mc. Timotei, Teofil și Teotim; Sf. Ap. Hermes.

06 M 19 Sf. Pavel Mărturisitorul, Patriarhul Constantinopolului; Cuv. Luca.

07 Mc 20 Sf. 33 de Mucenici din Melitina; Cuv. Lazar.

08 J 21 (†) **Soborul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil.**

09 V 22 Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Sf. Mc. Onisifor și Porfirie; Sf. Ier. Nectarie Făcătorul de minuni.

10 S 23 Sf. Ap. Rodion, Olimp, Erast și Sosipatru; Sf. Mc. Orest.

11 D 24 **Duminica a XXIII după Rusalii. Sf. M. Mc. Mina; Sf. Mc. Victor, Vichentie și Ștefanida; Cuv. Teodor Studitul.**

12 L 25 Sf. Ioan cel Milostiv, Patriarhul Alexandriei; Cuv. Nil Pustnicul.

13 M 26 (†) Sf. Ioan Gura de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului; Sf. Mc. Damaschin.

14 Mc 27 (†) Sf. Ap. Filip; Sf. Grigorie Palama (Lăsatul secului pentru Postul Nașterii Domnului).

15 J 28 (†) Cuv. Paisie de la Neamț; Sf. Mc. și Mart. Gurie, Samona și Aviv (Începutul Postului Nașterii Domnului).

16 V 29 (†) Sf. Ap. și Ev. Matei.

17 S 30 Sf. Grigorie Taumaturgul, Ep. Neocezareei; Cuv. Mart. Lazar Zugravul; Cuv. Zaharia.

18 D 1 **Duminica a XXIV după Rusalii. Sf. M. Mc. Platon; Sf. Mc. Romano și Zahau, diac.**

19 L 2 Sf. Prooroc Avdie; Sf. Sfințit Mc. Varlaam.

20 M 3 Inaintepăznuirea intrării în Biserica a Maicii Domnului; Cuv. Grigorie Decapolitul; Sf. Mc. Dasie; Sf. Ier. Proclu.

21 Mc 4 (†) **Intrarea în Biserica a Maicii Domnului (Vovidenia).**

22 J 5 Sf. Ap. Filimon, Arhip și Onisim; Sf. Mc. Cecilia

23 V 6 (†) Cuv. Antonie de la Iezerul Vâlcea; Sf. Ier. Amfilohie.

24 S 7 Sf. Mc. Clement, Ep. Romei și Petru, Ep. Alexandriei.

25 D 8 (†) **Duminica a XXV după Rusalii. Sf. M. Mc. Ecaterina; Sf. M. Mc. Mercurie** (Odovania Praznicului intrării în Biserica a Maicii Domnului).

26 L 9 Cuv. Alipie Stalnicul, Nicon și Stelian Paflagonul.

27 M 10 Sf. M. Mc. Iacob Persul; Cuv. Natanail și Pinufrie.

28 Mc 11 **Duminica a XXVI după Rusalii. Sf. Cuv. Ștefan cel Nou; Sf. Mc. Irinarh.**

29 J 12 Sf. Mc. Paramon, Filumen și Valerin (Dezlegare la pește)

30 V 13 (†) Sf. Ap. Andrei, cel Întâi chemat, Ocrotitorul României; Sf. Frumentiu, Ep. Indiei (Dezlegare la pește).

Soborul mai-marilor Arhistrategi (arhangheli) Mihail și Gavriil (și Rafail), și al tuturor cereștilor puteri celor fără de trup

8/21 noiembrie

La adunarea celor 9 cete, Serafimii, Heruvimii, Scaunele, Domniile, Stăpâniile, Începătoriile, Puterile, Arhangheli și Îngerii.

Mihail, preînucuiințatul mai-marele peste cetele puterilor celor fără de trup, și în Legea Veche și în cea Nouă a arătat ce este harul Evangheliei, și arată multe faceri de bine neamului omenesc. Că de vreme ce pizzașul și luptătorul mântuirii noastre, înălțându-se s-a mândrit împotriva Ziditorului său și a zis: "Pune-voi scaunul meu deasupra norilor" și laudându-se că "voi fi asemenea cu Cel înalt", a căzut din cinstea de arhanghel, precum grăiește Domnul ("Văzut-am, zice, pe satana, ca fulgerul din cer căzând"). Asemenea cu el și ceata ce era sub el, înălțându-se, a căzut. Acest de-a-pururea laudat, păzind ca o slugă credincioasă credința către Stăpânul și arătând multă nevoiță spre neamul nostru, a fost rânduit de Atotputernicul Dumnezeu ca să fie mai mare peste cetele înțeleghătoare.

Că văzând că a căzut vicleanul, a strâns cetele îngeresti și a zis: "Să luăm aminte: Lăudat-au cu glas pe Domnul tuturor", ca și cum ar fi zis: Să luăm aminte cei ce erau cu noi, care până acum au fost lumină, și acum s-au făcut întuneric.

Pentru aceasta o adunare ca aceasta s-a numit Soborul îngerilor, adică luarea aminte și înțelegere și unire. Acesta dar, marele folositor și de bine-făcător mântuirii noastre, înmulțind și întinzând spre mulți multe faceri de bine mântuirii, s-a arătat la mulți văzându-se. Că s-a arătat lui Avraam și lui Lot la pustiirea și pierderea Sodomei. Arătat-s-a lui Iacov când fugea de fratele său. Mers-a înaintea taberei fiilor lui Israel, când se izbăveau și au scăpat de robia și de chinul egiptenilor. Arătat-s-a lui Valaam, când mergea să blesteme pe Israel. Și către Iosua al lui Navi a zis, când l-a întrebat: "Eu, Arhistrategul puterilor Domnului, acum am venit". Acesta a confundat de tot și răurile ce se revărsaseră de păgâni asupra aghesmei și a locașului de închinare. Se află și altele multe ce se spun despre el în Sfânta Scriptură. Pentru aceasta și noi, având pe acesta ajutor și păzitor vieții noastre, prăznuim astăzi precinstitului praznic. Împreună cu Sfântul Arhanghel Mihail, prăznuim astăzi și pe prea frumosul și prea veselitorul Arhanghel Gavriil. Pentru că și acesta multe faceri de bine a făcut neamului omenesc, atât în Legea Veche, cât și în cea Nouă. Căci în proorocia lui Daniil se pomenește însuși numele lui, când tâlcuiește Daniil visul ce a văzut pentru împărății mezilor și ai perșilor și ai elinilor: "Gavriile, zice, fă-l pe acela (adică pe Daniil) să înțeleagă vedenia" (Daniil. 8, 16). Și iarăși același Gavriil a arătat aceluiași Daniil că după șaptezeci de săptămâni de ani, adică după patru sute nouăzeci și șapte de ani, are să vină Hristos. "Și iată, zice Gavriil, bărbatul pe care l-am fost văzut la începutul vedeniei

zburând, s-a atins de mine ca în ceasul jertfei de seară. Și m-a făcut să înțeleg și celelalte" (Daniil 9, 21). Acesta este cel care a binevestit femeii lui Manoe că are să nască pe Samson. Acesta este cel care a binevestit lui Ioachim și Annei că au să nască pe Doamna și Stăpâna de Dumnezeu Născătoarea.

Iar în Legea Nouă, acesta a binevestit lui Zaharia, stând de-a dreapta altarului tămâierii, că va naște pe marele Ioan Înaintemergătorul. Acesta a hrănit și pe pururea Fecioara Maria doisprezece ani înăuntru în Sfintele Sfințelor cu hrană cerească. Acesta însuși, și cine se îndoieste? a binevestit Născătoarei de Dumnezeu că va naște de la Duhul Sfânt pe Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu. Acesta s-a arătat lui Iosif în vis, precum zic mulți, și i-a zis să nu se teamă, ci să ia pe Mariam, femeia sa, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt. Acesta s-a arătat și pastorilor și le-a binevestit, că S-a născut Hristos Mântuitorul lumii. Acesta și în vis a zis lui Iosif să ia pruncul și pe Mama lui și să fugă în Egipt. Și iarăși acesta însuși i-a zis să se întoarcă în pământul lui Israel. Mulți însă din sfințiii învățători și din scriitorii de cântări socotesc că dumnezeiescul Gavriil a fost și îngerul cel îmbrăcat în veșmânt alb, care, pogorându-se din cer, a răsturnat piatra de pe ușa mormântului lui Iisus, Dătătorului de viață, și a șezut deasupra ei. Și el a fost cel care a binevestit mironosițelor învierea Domnului. Și ca să spunem mai cuprinzător, dumnezeiescul Gavriil a slujit la iconomia tainei întrupării Cuvântului lui Dumnezeu din început până în sfârșit.

Pentru aceasta și Biserica lui Hristos îl prăznuiește pe el, împreună cu Arhanghelul Mihail, și cheamă harul și ajutorul lui, rugându-i ca prin ajutorul și rugăciunile lor, și în veacul de acum să aflăm scăpare de rele, și în cel ce va să fie să ne învrednicim de bucuria cerească și de împărăție. Amin.

Pomenirea Sfântului Grigore Palama

14 / 27 noiembrie

Grigore s-a născut la Constantinopol în 1296, iar la vârsta de 20 de ani s-a călugărit la mănăstirea Vatoped, de la Muntele Athos. Ajunge la mănăstirea Sfântului Atanasie Athonitul și după trei ani se va stabili la schitul Glossia.

Sfântul Grigore a apărat monahii isihasti, care practicau rugăciunea minții sau inimii, fiind complet absorbit de acest spirit, acesta devenind noul său mod de viață. Între timp, rugăciunea isihastă sau a inimii "Doamne Iisus Hristoase, fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul", a devenit foarte răspândită în Răsărit, inclusiv în România.

Sfântul Grigore este a formulat una din cele mai importante învățături ale Ortodoxiei: posibilitatea cunoașterii și unirii cu Dumnezeu.

"El afirma că nu există natură (ființă) nelucrătoare, care să nu se manifeste în afară prin energii. Numai inexistența este nelucrătoare și neenergetică. Orice persoană care are natură proprie poate fi

cunoscută prin manifestările ei. Sfântul Grigorie Palama vede în lucrările lui Dumnezeu relațiile lui cu altceva, deci relațiile cu lumea creată. Natura dumnezeiască nu este însă relație, fiind așezată peste toate.

Nu lucrarea se cunoaște din ființă, zice Palama, ci ființa se cunoaște din lucrare. Ființa rămâne dincolo de orice relație, de orice împărțire, ascunsă în transcendență absolută. Toate numirile ce le dăm lui Dumnezeu nu se referă la ființa Lui, care e mai presus de înțelesul oricărui nume, ci la lucrările Lui care vin în lume : numirile "viață", "lumină", "înțelepciune", "Dumnezeu", "ființă dumnezeiască" nu exprimă ascunsul ființei, ci puterile și lucrările de "viață născătoare", "de ființă făcătoare", și de înțelepciune dătătoare", "îndumnezeitoare", care coboară la noi. "E fără nume aceasta ființă supraființială, zice Palama, ca una ce e mai presus de orice nume. Chiar și numirile ce și le-a dat Domnul însuși : Eu sunt cel ce sunt, Dumnezeu, lumina, adevărul și viața, numiri pe care teologii le

atribuie prin excelență dumnezeirii celei mai presus de dumnezeire, și acestea sunt nume de lucrări", se arată pe siteul Crestinortodox.ro.

Sfântul Grigorie Palama a fost canonizat la Constantinopol în 1368.

Creștinul trebuie să fie neapărat în unire cu Sf. Biserică

Pe o vâlcică, la talpa unui munte stâncos, se așezase un sătucean mic, dar blagoslovit de Dumnezeu. Locuitorii erau destul de cuprinși, și, de nevoi nu prea știau. Trăiau în liniște și în pace, până ce învățătura cea otrăvitoare a sectanților n-a ajuns și pe acolo, și a răpit pe vre-o câțiva din sânul ortodoxiei.

Acești căzuți de la credința cea adevărată, se sileau din răspuțeri să răspândească înșelătura lor și pe loc și prin comunele vecine. Intre cei mai aprigi sectari era un tânăr, Pavel, nepotul primarului.

Vizitasem nu odată acest sătucean, dar cu Pavel nu m-am putut întâlni, tot nu-l găseam acasă.

Într-o toamnă, cam pe glod, iar am venit și, după obicei, am stat la primar (preot acolo nu eră), care, ca și totdeauna, m-a primit foarte bucuros, mi-a spus că nepotu-său Pavel e acasă și mi-a făgăduit pe deseară o convorbire cu toți sectanții.

Și, cu bună samă, n-a apucat bine a se însera când sectanții, în frunte cu Pavel, au venit și, intrând în casă, au dat bună ziua cu stăpânul gazdei, pe urmă cu mine, și s-au așezat pe niște scaune, special pregătite pentru convorbire.

Pavel e un om tânăr, ca de 23 ani, carte știe bine, a terminat școala secundară, fiind destul de modest și delicat.

Eu priveam sectanții și-mi făceam socoteală (despre ce să pornesc vorba. Dar s-a întâmplat, că Pavel singur a pornit-o. Privind la mine cu atenție, el zice delicat:

- Dumneata, d-le misionar, nu întâia dată ai venit în sătuceanul nostru!

- Da, dar nici odată nu m-am putut întâlni cu dumneata.

- Până acum eu n-am prea șezut acasă; da d-tale îți place, se vede, a ne vizita!

- Cum se întâmplă.

- Bine; dar spune, mă rog: ce te îndeamnă să vii în sătuceanul nostru? Suntem noi, punem, oameni neînvățați, dar credem în Hristos și, crezând, nădăjduim că ne vom mântui prin El”.

- Dumneata, zic eu, spui că crezi în Hristos, iar credința nu e destulă pentru mântuire. Creștinii, către cari Sf. Ap. Iacov a scris epistola sa, aveau credință, dar Apostolul așa le scrie: ce folos este, frații mei, de ar zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Au poate credința să-i mântuiască pe dânsul? (Iac. 2,14); și apoi adaogă: și dracii cred și se cutremură (—19). Vasăzică, creștinii nu trebuie să nădăjduiască numai în credință, ci datorii sunt să aibă și fapte bune“ (Iac. 2, 17, 20, 24, 26; Mat. 16, 27; Rom. 2, 6 și alt.).

- Noi așa și credem”, răspunde Pavel, „și niciodată nu despărțim (osebim) credința de fapte.

Noi suntem încredințați, că fără împlinirea cuvintelor Sf. Evanghelii nici un suflet nu se va mântui... Ce ar mai fi să te superi cu noi ?

- Dumneavoastră”, zic eu, „sunteți încredințați că fără faptele Evangheliei nu e cu puțință a dobândi mântuire și totodată călcați (defăimați) cea mai temeinică poruncă creștinească.

Și deatâta ...

- Ce vorbești ?”.. Mă întrerupe cu ciudă un moșneag - baptist. Să ne ferească Dumnezeu de a călca Evanghelia lui Hristos, adevărul Lui!

- Da, călcați”, insist eu. Sf. Ap. Pavel, care de însuși Hristos a fost luminat, scrie creștinilor: vă rog pe voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să graiți aceeași, și să nu fie între voi împerecheri, ci să fiți întemeiați într-un gând și într-o înțelegere (1 Cor. 1, 10).

Auziți? Sf. Apostol ne îndeamnă să fim în unire.

Împerechere nu trebuie să fie. De atâta în alt loc el scrie: „îngăduind unul altuia cu dragoste, nevoiți-vă a păzi unirea Duhului într-o legătură păcii” (Ef. 4, 2—3). Iar voi, sectanții, nici nu vă aduceți aminte de această poruncă creștinească. Mântuitorul înaintea patimilor Sale s-a rugat, ca toți noi una să fim (Ioan 17, 22), iar voi fără nici o sfială vă despărțiți de Sf. Biserică, alcătuiți, o obște deosebită și gândiți să vă mântuiți... Nici odată!

- Cum așa? Au năvălit sectanții din toate părțile.

- Iată cum: Domnul Hristos, pentru mântuirea celor ce cred în El, a întemeiat Biserica Sa, care este trupul Lui (Mat. 16, 18-19; 1 Cor. 12, 27)

și a zis: cela ce nu este cu Mine, împotriva Mea este, și acela ce nu adună cu Mine, risipește (Mat. 12, 30). Vedeți, cât de lămurite sunt cuvintele Mântuitorului. Cine nu adună cu Mine, zice El, risipește. Dar voi în Biserica cea de la Hristos adunați norodul? Nu!.. Voi atrageți oamenii în obștea voastră.

- Obștea noastră, zice posomorit Pavel, chiar este Biserica lui Hristos. Vasăzică, noi cu Hristos adunăm.

- Dacă obștea voastră este Biserica lui Hristos, apoi iese, că în lume sunt mai multe Biserici, una protivnică alteia. Dar aceasta nu poate să fie. Biserica cea adevărată, dumnezeiască, prin care putem dobândi mântuire, este numai una, precum este numai un Dumnezeu și o credință. Despre aceasta Sf. Ap. Pavel așa zice: un trup și un Duh, precum și chemați sunteți într-o unire a chemării voastre, Un Domn, o credință, un botez. Un Dumnezeu (Ef. 4, 4 - 0). Nu vă înșelați singuri, dragii mei, și nu înșelați pe alții. Mântuitorul prin sângele Său a întemeiat numai o Biserică, care se numește Trupul lui Hristos.

În afară de această Biserică, mântuire nu-i, și nu poate să fie.

Și voi, vasăzică, nu vă veți încununa, pentru că vă luptați nu după lege (2 Tim. 2, 5).

Lămurind acest adevăr, un învățător bisericesc, Sf. Ciprian, zice: „nu-L are pe Dumnezeu de Tată acela, care nu o socoate pe Biserică de mamă. Fără Biserică, prelungește el, s-ar putea cineva mântui, dacă ar fi scăpat cineva de potop, nefiind în corabia lui „Noe”. Și, ca mai bine să se înțeleagă aceste cuvinte, același Sf. Părinte, în cartea sa „Despre unitatea Bisericii” scrie: „Desparte raza de la soare, și raza nu va mai da lumină; frânge creanga de la copac, și creanga n-ar mai putea trăi”. Aceste cuvinte ale Sf. Ciprian sunt lămurite, și nu-i nevoie de a le mai tâlcui”.

- Așa-i”, răspunde sectantul, dar pentru mine Ciprian n-are nici o însemnătate.

- Tocmai asta, că e greu să te înțelegi cu sectanții! Cu mine voi vorbiți și argumentele mele le primiți; dar oare eu vorbesc mai bine și mai cu tâlc decât Sf. Ciprian? Departe-s eu de el, ca de steaua cerului! Și cuvintelor lui trebuie să credem, fiindcă prin el vorbește Dreptatea lui Dumnezeu, și de atâta încă, că el a trăit mai aproape de Hristos, în veacul al treilea, adică mai bine, mai cu deamănuntul a auzit despre învățătura Sf. Evanghelii. Și acest bărbat, care a aproape în același timp cu Sf. Apostoli, ne spune, că fără Biserică creștinul nu se poate mântui. Iar dacă voi nu voiți să credeți acestui Sf. Părinte, apoi credeți dar Sf. Apostol, care aseamănă Biserica cu trupul lui Hristos și pe noi cu mădulele acestui trup (1 Cor. 12, 12-20). Se înțelege, că afară de trup, noi, ca niște mădule, nu putem trăi.

Oricine cunoaște bine, de o pildă, că mâna, smulsă de la trup, nu poate trăi, ci va putrezi, fiindcă n-are izvor de viață. Tot așa, nu poate dobândi mântuire, creștinul, care s-a despărțit de Sf. Biserică. Aceasta trebuie toți s-o știm, dragii mei, și niciodată să n-o uităm!”

- De înțeles nu-i greu, zice un bătrân ortodox dintre ascultători. Și în zadar tu, Pavele, stai împotriva adevărului. N-ai încotro, trebuie să se cunoască, că Domnul Hristos, răscumpărându-ne pe noi, ne-a poruncit să fim în unirea credinței, și deci și în unire cu Sf. Biserică.

- Da... e ușor, moșule, a zice să ne unim cu această învățătură!.. Dar atunci ce iese? Dacă vom primi învățătura, că se vor mântui numai acei ce sunt în unire cu Biserica, apoi noi suntem prăpădiți... Nu, noi credem, că și fără această unire suntem împreună cu Hristos. Noi păzim

Evanghelia și ne silim să viețuim după învățătura Mântuitorului și nădăjduim, că El este cu noi și nu ne va depărta pe noi de la sine, fiindcă Însuși în Sf. Evanghelie zice; unde sunt doi sau trei într-un numele Meu, acolo și Eu sunt în mijlocul lor (Mat. 18, 20). Toată nădejdea noi o punem nu spre oameni, cari alcătuiesc Biserica, ci spre Domnul, Care este viu, și pe cei ce vin către El nu-i va scoate afară“ (Ioan 6,37).

- Adevărat așa i, Pavle! Drept vorbești, s-a auzit din partea rătăciților.

Nevrând să le stric curajul, eu am tăcut puțin, și-apoi am zis:

- Duiosă este nădejdea voastră, Pavele, dar.. n-are nici un temei. Ai pomenit de cuvintele Mântuitorului, despre doi sau trei credincioși, și... v-ați liniștit. În zadar! Sf. Chiprian zice, că numai cei ce răstălmăcesc Evanghelia și o tâlcuiesc strâmb, vor cu aceste cuvinte să scape de răspundere că s-au despărțit de Sf. Biserică. Iar în adevăr, acestea cuvinte Hristos le-a spus despre mădulele Sf. Sale Biserici: că dacă vor fi în unire, apoi cât de puțini ar fi și ori unde se vor ruga, vor fi auziți. Așa, a auzit El pe cei doi Apostoli, pe cari arhiereul și saducheii îi pusese în temniță, și, trimițând îngerul său, i-a scos de acolo (Fapte. 5,17-20). Iar pe cei ce îndrăznesc a se apropia de Sf. Altar, având vrajbă asupra fratelui lor, ori câți ar fi, îi îndepărtează de la Sine, poruncindu-le mai întâi să se împace cu păătorul lor (Mat. 5, 23—23). Se înțelege, că cei, cari s-au despărțit de Sf. Biserică și nu vor să se împace, tare greșesc. Ei singuri se depărtează de Dumnezeu, și dacă nu se vor pocăi, mântuirea nu o vor dobândi.

Pavel ședea posomorit. Se vedea, că s-a pus pe gânduri. Se cunoștea că o nedumerire i-a pătruns sufletul.

Eu l-am lăsat în pace și am voit să închei convorbirea, zicând: iată de ce vin eu la dumneavoastră: ca să împac rătăciții cu Sf. Biserică a lui Hristos, ca să-i conving că unirea credinței este o faptă din cele mai înalte, care ne-a poruncit-o Hristos și Sf. Apostoli...

- Iată ce, drăguță, mă întrerupe un sectant bătrân, cu barba mare, - ești prea aspru, și în zadar ne înfricoșezi cu așa mare răspundere înaintea Domnului. Tu socoți de mare preț unirea cea văzută a creștinilor, iar noi prețuim credința cea curată în Hristos. Tu te lupti pentru Biserică, pentru o obște omenească, iar noi pentru Preamilostivul Hristos. Și nădăjduim, că la înfricoșatul județ El ne va mântui pentru credința noastră; da aceea, că am ieșit din Biserica voastră, socot, nu-i mare nevoie.

Cuvintele acestea au mai încurajat pe sectanți, și ei, mai învoioșați, au început a se abate cu vorba de la unirea cu Biserica spre credință, ca la o nădejde de mântuire. A trebuit să le aduc aminte de ținta convorbirii noastre:

- Dacă eu lupt pentru lucru omenească, se înțelege că însemnătate puțină are; iar a păstra învățătura Domnului—e neapărată nevoie. Voi știți, că Hristos înaintea patimilor sale s-a rugat pentru unirea tuturor celor ce vor crede în El?

- Știm.

- Țineți voi minte porunca Sf. Apostol, ca între creștini să nu fie împerechere, ci toți să fie întemeiați într-un gând și într-o înțelegere (1 Cor. 1, 10).

- Ținem.

- N-ați uitat cuvintele aceluiași Apostol: un Domn, o credință, un botez” (Efes. 4, 5).

- Nu.

- Țineți dar minte totdeauna, că creștinii trebuie să aibă unire între dânsii, pentru că: dacă-i numai o credință, apoi poate fi numai o Biserică, care păstrează această credință și formează un trup a lui Hristos. Nu socotiți că noi, ortodocșii, luptăm pentru așezămături omenești, vremelnice. Nu, și noi avem credință în Hristos și prin această credință nădăjduim că ne vom mântui,, dacă vom fi în unire cu Sf. Biserică, fără de care nu poate să fie mântuire...

- Ce încâlcești? Mă întrerupe Pavel. Cum așa: ba prin credință nădăjduiți a dobândi mântuire, ba mai anini și altele?

- Nu eu anin la credință și altele, cari, cum vedem, sunt neapărate pentru mântuirea sufletului, ci firea credinței e așa, că negreșit ne duce la unire cu Sf. Biserică, fără care mântuire nu poate să fie.

Ortodocșii s-au unit, iar sectanții n-au răspuns nimica și ne-am răzlițit în liniște și în pace.

Ic. stavrofor Gh. Scodigor, Misionarul, nr. 1, 1929

Anul acesta se împlinesc 200 de ani de la înființarea mitropoliei Chișinăului și Hotinului. Cu acest prileg redacția vă propune o serie de materiale dedicate evenimentului.

SINIKOVSKI Vladimir, episcop

Chișinăului și Hotinului.

Vladimir Sincovski este un episod aparte din istoria bisericească românească de sub ocupația țaristă. Deși nu era român, el a înțeles că trebuie să le vorbească, să le predice și să-i mărturisească pe credincioșii basarabeni în limba lor.

Acest om cu sufletul curat a hotărât să facă tot ce era posibil pentru prosperarea spirituală a poporului încredințat spre păstorie. Pentru aceasta a învățat limba română și predica în această limbă în catedrala din Chișinău, a introdus studiul românei la seminarul din Chișinău, plăind din propriul buzunar profesorul de română. Încă în anul 1905 începe și în Basarabia o mișcare națională, preoții cerând introducerea limbii române în Biserică și în școală, ca și publicații proprii. Mulți doreau ca Biserica să scape de sub controlul statului, preoții de sub absolutismul episcopului și de sub presiunea circularilor și a formalismului consistorial. În același an se introduce principiul alegerii protopopilor (blagocini), ajutorilor de protopopi și a revizorilor.

În urma hotărârii congresului eparhial din 1905, arhiepiscopul Viadimir solicită Sfântului Sinod aprobarea redeschiderii tipografiei eparhiale. "Dorința clerului de a-și avea tipografia sa este și dorința mea; mă voi bucura din tot sufletul, când voi vedea îndeplinită această dorință", zice cucernicul episcop. Arătând că idealul său este luminarea popoarelor, P.S. Vladimir a dorit ca "cărțile ce se vor tipări în această tipografie, să se răspândească cât mai repede în popor, doar s-ar mai risipi întunericul cel mare, în care zac moldovenii".

Și în adevăr, dorința s-a împlinit foarte curând, căci la 25 aprilie 1905 este permisă reactivarea tipografiei. S-a ales și o comisie pentru deschiderea tipografiei, care reușește să găsească locuință și să cumpere mașinile necesare tipografiei. Aceasta a fost instalată la Chișinău, într-o casă donată clerului de mănăstirea Dobrușa și la 26 octombrie 1906 a fost deschisă cu mare solemnitate.

La tipografia redeschisă cu consimțământul Sfantului Sinod a început tipărirea cărților liturgice moldovenești. În primul an de la deschiderea tipografiei s-a tipărit un

număr mare de cărțile de rugăciuni în limba română, pomelnice, slujba Sfântului Spiridon ș.a. În anul 1907 se tipărește un Ciaslov mare; tot atunci apare Psaltirea, care în loc de titlu păstrează formula veche: Întru slava etc. În anul 1908 se tipărește un Trebnic. S-a mai tipărit o Evanghelie, un Acatist și mai multe foițe cu caracter religios, în special ale societății Frățimea Nașterii lui Hrisios. Opera monumentală care a apărut în tipografia eparhială în perioada păstoriei PS Vladimir începând cu anul 1906 este Viața Sfinților.

Pe lângă activitățile tipografice cucernicul păstor pleda pentru deschiderea de școli moldovenești. A introdus limba română în bisericile din Chișinău. În urma intervenției lui către Sfântul Sinod a fost permisă editarea revistei bisericești Luminătorul, astfel că la 25 ianuarie 1908 apare primul număr al acesteia.

Tot în perioada păstoriei arhiepiscopului Vladimir și-a început activitatea "Societatea istorico - arheologică - bisericească din Basarabia", Toate aceste "reforme" au trezit un suflu naționalist în Basarabia, situație care nu a mai putut fi permisă de autoritățile țariste. Pentru atitudinea lui binevoitoare față de românii basarabeni a stârnit ura reacționarilor ruși și a antisemitului Pavel Crușevan. Datorită uneltirilor acestora la 16 septembrie 1908 este transferat la eparhia Donului cu sediul la Novocerkask. După pensionare se stabilește la mănăstirea Zaiconospaschi din Moscova., unde își dă obștescul sfârșit (1917).

Toate lucrările care au rămas de la ÎPS Vladimir au fost scrise în limba rusă, Dintre aceste vom menționa doar câteva: *Первоначальные сведения о православной вере для новокрещенных киргизов*, 1882; *Евангелие от Марка*, 1885; *Житие великомученика Евстафия Плакиды*, 1900; *Чин обращения магометан к Святой Церкви*, 1894; *Записки Алтайского миссионера за 6 лет (1876-1881)*; *Записки Алтайского миссионера за 5 лет (1886-1901)*. Aceste lucrări au fost tipărite în revistele *Томские епархиальные ведомости* și *Московские церковные ведомости*.

Dr. Nicolae Fuștei

CICEAGOV Serafim, arhiepiscop

După episodica arhipăstorie a episcopului Vladimir Sincovski, în timpul căreia se descătușaseră dorințele basarabenilor de a se ruga în limba maternă, în 1908, autoritățile țariste l-au numit la conducerea Eparhiei Chișinăului și Hotinului pe Serafim Ciceagov. (Leonid din botez) (1856-1940), ierarh al Bisericii Ortodoxe, scriitor bisericesc, nepotul Amiralului Pavel Vasilevici Ciceagov, cel căruia îi încredințase Kutuzov conducerea supremă a armatei rusești „de la Dunăre”, devenit de facto guvernator militar al Basarabiei

Își face studiile la Gimnaziul clasic Nr 1 din Petersburg, apoi în "Pajskii corpus".

A activat pe tărâmul militar ajungând până la gradul de "colonel" A fost ostaș în timpul războiului turcesc și a mers cu oastea prin Basarabia până la hotarul cu România (1877).

În 1879 a hotărât să se pensioneze.

Nu putem ști ce l-a făcut pe Leonid Mihailovici să părăsească armata și să ia drumul Bisericii dar la 28 februarie 1893 a primit hirotonia preoțească fiind numit preot la biserica "Sf. Apostoli" din Kremlin, iar după moartea soției Natalia Nicolaevna Dohturova, la vârsta de 43 de ani, vine la mănăstirea Sf. Treimi din Serghev-Posad unde a primit călugăria (14.08.1898) luându-și drept patron antropomimic și spiritual, pe Cuviosul Serafim de Sarov. A fost unul dintre fervenții admiratori și ucenici ai lui Ioan Serghiev (Kronstadtski) Sunt opțiuni și gesturi pioase din care s-ar putea deduce că Serafim alesese Biserica din vocație târzie, nu din carierism.

Până la venirea lui în Basarabia a activat ea egumen al mănăstirii Spaso-Efimov din Suzydal, blagocin al mănăstirilor din eparhia Vladimir și egumen al mănăstirii Învieri din Noul - Ierusalim, iar la 25 aprilie 1903 în catedrala Adormirii Maicii Domnului din Kremlin a fost hirotonit ca episcop de Suhumi (1903-1906). A mai fost și episcop de Oriol (1906-1907).

În 1908 este numit episcop la Chișinău. Fiind un om inteligent și abil, dându-și seama că timpurile s-au schimbat și că s-ar putea ca ele să lucreze chiar în folosul românilor basarabeni, Serafim practica o rusificare mai „dibace”.

A fost permis prin ucaz împărătesc slujirea serviciului divin în limba română (moldovenească). Astfel basarabenii au avut fericita ocazie să asculte toată slujba Liturghiei în limba română (23.06.1913). Serafim dă dispoziție arhierelor vicari, ca în timpul vizitelor canonice, să slujească fie și parțial, „moldovenește”, învățând el însuși, să rostească „Pace tuturor” și alte câteva vozglasuri în românește,

În perioada aflării la cârma Bisericii din Basarabia a lui

Serafim (Ciciagov) a luat naștere un curent sectar cu numele de inochentism, de la numele fondatorului, care a fost călugăr la o mănăstire din Balta. Un nou pericol pentru ortodoxia din Basarabia venea din partea sectelor. Pentru combaterea acestora la Chișinău a fost creat un "serviciu de misionari". A condus efectiv eparhia Chișinăului și Hotinului până la 20 martie 1912, când a fost transferat la eparhia din Tver. A participat la lucrările Sinodului local al Bisericii Ortodoxe Ruse (1917-1918).

După venirea la putere a bolșevicilor (1917), odată cu întărirea prigoanei împotriva Bisericii, dusă până în pragul totalei ei nimiciri. Serafim s-a retras la schitul "Cernigovskii" din apropierea Moscovei. De acolo a fost arestat de N.K.V.D (12.09.1921). În detenție prima oară s-a aflat până la 16.01.1922, iar în mai 1922 a fost deportat în gubernia Arhangelsk unde s-a aflat până la sfârșitul lunii aprilie 1923. La 16 aprilie 1924 este iarăși arestat de către departamentul operațiuni secrete al OGPU și internat la închisoarea "Buhtirki" din Moscova, dar la intervenția Preafericitului Patriarh Tihon, este eliberat la 17 iulie 1924.

În 1928 este numit episcop la Sanct-Petersburg. În conformitate cu dispoziția Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse este pensionat la 14 octombrie 1933.

La vârsta de 84 de ani (în toamna anului 1937) este arestat de comuniști.

După un interogatoriu formal la 7 decembrie 1937, a fost condamnat la moarte prin împușcare, iar la 11 decembrie în pădurea din localitatea Butovo, nu departe de Moscova, sentința a fost împlinită.

Este canonizat de Biserica Ortodoxă Rusă. Pomenirea lui se săvârșește la 11 decembrie.

De la Serafim Ciciagov au rămas o serie de lucrări teologice cu caracter dogmatic, liturgic și pastoral, toate scrise în limba rusă. Printre acestea sunt. *Адмирал П. В. Чичагов. Записки о событиях его жизни и времени Императора Павла I, în Русская старина*, т. 38, 1883; *Что служит основанием каждой науки*, Москва, 1890; *Медицинские беседы ч. 1-я*, Москва, 1892; ч 2-я Москва 1895; *Да будет воля Твоя*. Санкт-Петербург, 1893; *Доблести русских воинов. Рассказы о подвигах солдат и офицеров в Русско-Турецкой войне 1877-1878 гг.*, în *Паломник*, 1896; *Краткое содержание летописи Серафима-Дивеевского монастыря*, Москва, 1896; *Житие Преподобного Евфимия свячено архимандрита Суздальского чудотворца*. Санкт-Петербург, 1904; *Летопись Серафимо-Дивеевского монастыря, Нижегородской губернии, Ардатовского уезда, с жизнеописанием основателей ея преподобного*

Серафима и схимонахини Александры. Санкт-Петербург, 1903; *Летопись Серафимо-Дивеевского монастыря*, СПб, 1903; *Житие прп. Серафима Саровского чудотворца*, СПб, 1903; *Опыт возрождения приходской жизни в Орловской епархии, în Церковный Вестник*, пг. 18-21, 1908; *Слова и беседы с епархиальной хроникой и распоряжениями*. Кишинев, 1910; *Живое слово пастыря к народу. Проповеди*. Кишинев, 1910; *Серафим (Чичагов) епископ Кишиневский и Хотинский. Слова и речи произнесенные в бытность его священником и архимандритом, с приложениями*. Кишинев, 1911; *Зосима пустынь в честь Смоленской иконы Богоматери*. Москва, 1913; *О возрождении приходской жизни. Обращение к духовенству Тверской епархии*, Санкт-Петербург, 1914; *Указания и распоряжения по Тверской епархии*. Тверь, 1914; *Святой благоверный князь Александр Невский, К 750 летию Невской битвы*, în *Журнал Московской Патриархии*, пг. 12, 1990; *О непрестанной Молитве*, în *Журнал Московской Патриархии*, пг. 9, 1990; *Молитвенник за землю Русскую*, în *Журнал Московской Патриархии*, пг. 12, 1990

Dr. Nicolae Fuștei

ÎNTREBĂRI DESPRE AVORT

(continuare din nr. 9(266))

11. Un stat încetează de a mai fi stat de drept dacă legea care interzice avortul nu mai este observată?

Un stat de drept nu depinde de faptul că legislația e observată sau nu e observată. În statele totalitare, de pildă în cele cu regim comunist, dreptul garantează tirania și legalizează despotismul. Legile sunt observate, dar prin aceasta statele respective nu devin state de drept. Un stat de drept există atunci când legea este în serviciul dreptății pentru toți și nu numai pentru un grup care este mai puternic sau mai numeros. Dacă este încălcat dreptul la viață al copiilor nenăscuți, nu mai avem de-a face cu un stat de drept, ci cu o societate de oameni «unidimensionați», după expresia lui Marcuse.

12. «Vidul juridic» justifică legalizarea avortului?

E adevărat că unde legea interzice avortul, unii magistrați, în urma presiunilor care se fac din partea unor forțe obscure, din partea opiniei publice, a presei și a radio-televiziunii, evită să pună legea în aplicare. E o metodă obișnuită pentru a se obține abrogarea unei legi: se începe prin a o viola în mod public și masiv, căutându-se complicitatea aparatului statal. Se obține în felul acesta suprimarea legii pentru simplul motiv că ea nu este aplicată, și, deci, este inutilă. În această situație însuși magistratul cere legislatorului suprimarea legii. Totuși nu este vorba de un vid juridic, ci de un vid judiciar, în sensul că legea există dar magistrații nu o aplică, ceea ce atrage după sine două urmări: îl lipsește pe copilul nenăscut de o protecție legală la care are dreptul și îi lasă nepedepsiți pe cei care organizează delicvența.

13. Dacă avorturile tot se fac, nu ar fi mai bine să fie legalizate pentru a deveni acte medicale și pentru a se face în condiții mai bune?

Un act medical este act medical deoarece corespunde obiectivului său care este acela de a salva viața, de a o îmbunătăți și nu pentru că sunt folosite instrumente, medicamente, instalații medicale, tehnici și cunoștințe avansate, nici pentru faptul că cel care îl săvârșește are o diplomă universitară. Un trecător care face respirație artificială unui înecat săvârșește un act medical; un medic care colaborează la o tortură folosind cunoștințele și aparatele cele mai avansate nu săvârșește un act medical. Faptul că un medic înlocuiește un călău nu e suficient pentru a se da torturii calificativul de act medical.

La fel avortul nu poate fi considerat un act medical pentru faptul că el este săvârșit de un medic, cu aparatură și în condiții optime. În 1941, medii SS de la Auschwitz se felițau pentru faptul că au umanizat exterminarea, înlocuind oxidul de carbon cu un gaz pe bază de cianură. Oamenii au făcut progrese extraordinare în tehnica și arta de a-i ucide pe semenii lor în bune condiții. Violurile și omuciderea se săvârșesc întotdeauna în condiții proaste pentru victimele lor, dar nimeni nu se gândește să le

legalizeze pentru a putea fi săvârșite în condiții bune și sub control medical.

14. De vreme ce avorturile se săvârșesc clandestin, nu e mai bine să se legalizeze avortul pentru a se micșora numărul lor?

Din mărturiile medicilor care practică avortul se știe că numărul avorturilor clandestine care se publică este exagerat în intenția de a face impresie și de a se cere legalizarea avortului.

Astfel dr. B. Nathanson afirmă că cifra reală a avorturilor clandestine, în Statele Unite, a fost umflată de zece ori. În Spania, când s-a propus legalizarea parțială a avortului, susținătorii au prezentat cifra de trei sute de mii de avorturi clandestine, ca după aprobarea legii să se constate că în primele șase luni s-au înregistrat în toată Spania doar două sute de cazuri de avorturi.

În Germania, partizanii avortului susțineau că se fac anual un milion de avorturi ilegale și că se înregistrează în fiecare an 15 mii de decese. O anchetă serioasă, făcută de Asociația Medicilor Germani, a ajuns la concluzia că numărul avorturilor ilegale era sub 75 de mii și că media anuală era de 30 de decese. De fapt numărul total al deceselor înregistrate la femeile între 12-50 de ani, deci la anii fertilității, nici nu ajungea la 15 mii.

Experiența din țările în care s-a legalizat avortul arată că, prin legalizare, numărul avorturilor clandestine nu a scăzut. Se pare că în general numărul avorturilor clandestine este mai mare decât al celor «legale».

«Datele de care dispunem? arată că, în ciuda unei creșteri sensibile a numărului avorturilor terapeutice (= legale), în perioada 1968-1969, din păcate, nu s-a înregistrat nici o schimbare importantă în cazurile de avort spontan (= ilegal) care cer internare în spital.

Faptul că legalizarea avortului nu a dus până în prezent la o diminuare a numărului de avorturi spontane sau a cazurilor de moarte provocată de avort nu ne surprinde; dimpotrivă, confirmă experiența făcută de numeroase țări.» (British Med. Journal, 30 mai 1970)

Motivele principale sunt două: în mediile în care mai persistă mentalitatea că avortul este crimă adevărată, femeile care avortează caută discreția pentru a nu-și compromite «reputația»; în mediile în care mentalitatea abortistă a prins rădăcini, considerând că avortul nu e o faptă rea, femeile avortează fără să mai țină cont de motivele și condițiile prevăzute de lege, bineînțeles clandestin și în «condiții nefavorabile».

Desigur că sunt și alte motive: o fată necăsătorită nu va face avortul legal, de teamă să nu se afle și să nu-și piardă «onoarea» în fața lumii, ca și o femeie cu un copil conceput din adulter, spre a nu afla soțul. Unde se cere și consimțământul soțului pentru avortul legal, iar acesta refuză, evident că femeia va avorta clandestin. Femeile sărace și simple, din motive economice și pentru a evita birocrăția din spitale, practică în continuare avortul clandestin.

15. Ce raport există între avort și demografie?

La această întrebare adepții avortului dau

răspunsurile cele mai variate și contradictorii. Se practică dezinformarea și se manipulează datele reale în funcție de interes. Pe de o parte se cere legalizarea avortului pentru a ține sub control explozia demografică; propaganda în favoarea avortului încearcă să creeze o stare de panică în opinia publică, vorbind despre amenințarea planetei cu bomba P (populație), datorită creșterii populației în țările subdezvoltate. Realitatea este că țările subdezvoltate ale lumii a treia, cu mici excepții, sunt subpopulate, iar țările dezvoltate, industrializate, sunt suprapopulate. Propaganda vine din țările bogate care fac presiuni și impun programe spre a împiedica creșterea populației în țările sărace, spre a nu se vedea nevoite să renunțe în favoarea lor la ceva din bogățiile de care dispun în prezent. Chinezii, ca buni marxști, la început au respins malthusianismul, susținând că sporul populației nu este în detrimentul dezvoltării economice. Apoi au adoptat poziția contrară, limitând drastic numărul nașterilor. Pe de altă parte, economiștii serioși constată că o creștere a densității demografice poate fi însoțită de o mare expansiune economică: ca exemplu poate fi adus Hong Kong-ul. Un alt exemplu de informare incoerentă: unii trag semnalul de alarmă că resursele pământului sunt pe sfârșite, alții demonstrează că pământul are resurse suficiente pentru dublul populației mondiale actuale. După legalizarea avortului nu se constată însă modificări demografice considerabile.

Suprapopularea există în multe țări, de pildă în țările din America Latină, dar este o suprapopulare a capitalelor și a orașelor mari cu cartiere sărace, fără apă, fără condiții igienice, cu criminalitate ridicată și alte probleme. În schimb întinderi uriașe de pământ rămân abandonate sau sunt prost cultivate. Răspunderea o au guvernării cu sistemele politice falimentare pe care le practică, cu centralizarea excesivă, cu crearea de industrii nerentabile etc. Politicienii corupți și incompetenți pun pe seama expansiunii demografice toate neajunsurile de care ei înșiși sunt responsabili.

Impunerea unor programe forțate de reducere a copiilor la populațiile sărace nu numai că nu rezolvă problema sărăciei, dar dă o mare lovitură acestor populații.

«O mare parte a populației lumii a treia nu are indemnizație de șomaj, nici asistență sanitară, nici pensie de bătrânețe. Acolo unde locurile de muncă sunt puține, bolile sunt frecvente și bătrânețea precoce, copiii sunt o necesitate pentru a garanta protecția, siguranța și liniștea. Așa cum a spus Milkan Singh, un țăran indian, unui cercetător: «Numai Dumnezeu știe ce s-ar alege de mine și de soția mea, atunci prea bătrâni pentru a munci și a ne câștiga cele necesare vieții, dacă nu am avea copiii noștri.»» (New Internationalist, mai 1974)

16. Ce înseamnă depenalizarea, legalizarea și deculpabilizarea avortului?

Depenalizarea înseamnă că avortul se sustrage sancțiunii penale. Dar a nu aplica o pedeapsă unui fapt pentru care nu se prevede o pedeapsă nu înseamnă că acel fapt este permis. Dacă un flămând fură o pâine și nu este pedepsit, nu înseamnă că un asemenea furt este un lucru permis.

După depenalizare urmează a doua fază: legalizarea, adică declararea prin lege că avortul nu este sancționat, nu se aplică pedeapsă, cu alte cuvinte e autorizat în anumite condiții stabilite de lege, făcând din el un drept legat de libertățile individuale.

Practic urmează o a treia fază: deculpabilizarea avortului, adică generalizarea în opinia publică a mentalității că de fapt cine comite avortul nu este vinovat. În acest caz nu se mai înțelege pentru ce legea mai prevede niște condiții prin care eventual este limitat. În mod deliberat, pentru cuvântul avort, s-au creat și s-au pus în circulație diferite expresii eufemistice care înlătură orice nuanță de culpabilitate: «contracție post-ovariană», «reluarea menstruației», «extracție menstruală», «întrerupere de sarcină», «contracție retroactivă» etc.

Iar pentru a abate atenția că e vorba de o ființă umană care este ucisă s-au lansat expresii ca: «produs al concepției», «țesut fetal», «masă de protoplasmă», «unitate feto-placentară» și multe altele.

George Orwell a vorbit foarte bine despre distorsionarea limbajului prin folosirea de cuvinte care să exprime tocmai opusul realității, ducând la suprimarea conceptelor pe care le exprimă în conștiința poporului.

(va urma)

Biserica ortodoxă de la World Trade Center va fi reconstruită

La 12 ani de la distrugerea Bisericii Ortodoxe Sfântul Nicolae de lângă World Trade Center, la prăbușirea Turnurilor Gemene din New York, după atacul terorist de la 11 septembrie 2001, s-au elaborat noile planuri ale bisericii care va fi reconstruită.

“Dorim ca oamenii să simtă că aici este casa lor” a spus Pr. Mark Arey, purtător de cuvânt al Arhiepiscopiei grecești ortodoxe de America.

Un mare arhitect spaniol, Santiago Calatrava, care a proiectat și noul Centru de transport al World Trade Center, va proiecta și biserica. Aici se va afla și un centru de meditație și rugăciune non-denominațional, unde cei care au pierdut pe cei dragi în atacul terorist îi vor putea plânge.

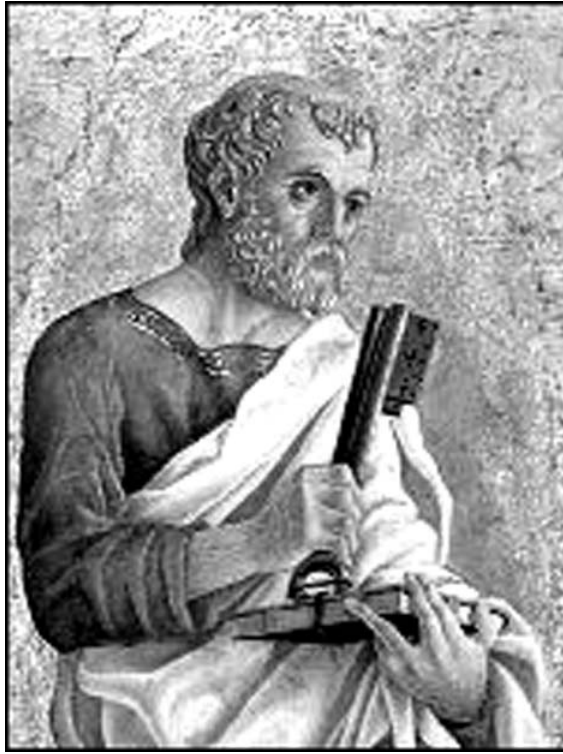
Vechea biserică, distrusă de atac, era una simplă. Acum însă noile proiecte arată o Biserică luminoasă, inspirată din Aghia Sophia de la Constantinopol, catedrala simbol a creștinătății și din Biserica Chora din același oraș.

Design-ul trebuie să îndeplinească două criterii: să arate ca o biserică grecească ortodoxă, dar și să se încadreze în împrejurimile Zonei Zero (Ground Zero).

Biserica ortodoxă greacă din Statele Unite strânge deja fonduri pentru construirea acestei biserici.

www.doxologia.ro

Vaticanul va expune pentru prima dată public relicvele Sf. Petru

09.11.2013, Vatican (Catholica) - Pentru prima oară, moaștele care sunt considerate

prin tradiție ca fiind ale Sf. Apostol Petru vor fi expuse public pentru venerare. Arhiepiscopul Rino Fisichella, președintele Consiliului Pontifical pentru Noua Evanghelizare, a declarat că venerarea relicvelor în Vatican este un mod potrivit pentru a încheia Anul Credinței.

Scriind în ziarul Vaticanului în data de 8 noiembrie 2013, Arhiepiscopul, al cărui dicaster organizează multe dintre evenimentele legate de Anul Credinței, a arătat că milioane de pelerini au marcat Anul Credinței printr-un pelerinaj la mormântul Sf. Petru și prin reînnoirea profesiei lor de credință acolo. “Punctul culminant” al Anului, a declarat el, “va fi expunerea pentru prima dată a relicvelor tradițional recunoscute ca fiind acelea ale apostolului care și-a dat viața pentru Domnul aici”.

Moaștele au fost descoperite în timpul unor săpături efectuate în necropola de sub Bazilica San Pietro, în anii 1940, lângă un monument ridicat în secolul al IV-lea în cinstea Sf. Petru. Nici un Papă nu a declarat vreodată autenticitatea moaștelor. Cu toate acestea, după ce au fost realizate teste științifice pe aceste oase în anii 1950 și 1960, Papa Paul al VI-lea a declarat în 1968 că “relicvele” Sf. Petru au fost “identificate într-un mod pe care îl putem considera convingător”.

A trecut la cele veșnice Prot. Mitr. Gheorghe Nour

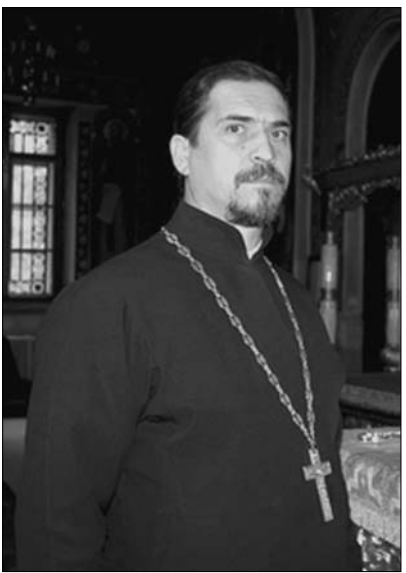
Prot. Mitr. Gheorghe Nour s-a născut la 7 octombrie 1942 în s. Scoreni, r. Strășeni, a fost

hirotont în treapta de preot în anul 1988 pe seama Mănăstirii Ciuflea, unde a slujit până la sfârșitul vieții pământești. Pentru meritele sale deosebite față de Biserica Ortodoxă din Moldova, Sfinția Sa a fost decorat cu mai multe distincții bisericești, printre care: dreptul de a purta Mitra, de a sluji cu Ușile Împărătești deschise până la Heruvic, iar recent a primit Ordinul „Meritul Bisericesc” gr. II.

Slujba înmormântării a fost săvârșită joi, 14 noiembrie a.c., după Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie de către PS Episcop Marchel de Bălți și Fălești.

Părintele Gheorghe Nour a fost înmormântat la Mănăstirea Japca, conform dorinței Sfinției Sale.

Necrolog

Pe data de 29 octombrie, S-a

mutat la cele veșnice un vrednic slujitor al altarului – părintele Nicolae Volcu – cleric al bisericii „Sf. Ioan. Botezătorul” din Chișinău.

Sfinția sa și-a dedicat viața activității pastoral-misionare, fiind până în ultima clipă un activ propovăduitor al Adevărului lui Hristos, bucurându-se astfel de prețuirea confrăților slujitori și a numeroșilor credincioși.

În aceste clipe suntem cu gândul și cu rugăciunea alături de familia și rudele îndurerate, îndemnându-i pe toți să se aline cu amintirea luminoasă a părintelui Nicolae și să se îmbărbăteze cu nădejdea învierii întru Mântuitorul Hristos.

Dumnezeu să-l odihnească în pace pe nou-adormitul Său rob.

Direcția Mitropolitană

Legitimitatea folosirii publice a invocației “God bless America”

07.11.2013, - “God bless America” (“Dumnezeu să binecuvânteze America”), invocația cu care încep și se încheie în mod tradițional discursurile instituționale și politice în Statele Unite ale Americii, a ajuns în atenția Curții Supreme. Cel mai important organism juridic american va deduce asupra constituționalității așa-numitelor “rugăciuni legislative”. Curtea Supremă trebuie să decidă dacă rugăciunile utilizate cu ocazia lucrărilor legislative ale Guvernului și ale tuturor organismelor statale și locale constituie o violare a principiului de neutralitate, favorizând religia creștină, citim în știrea de pe situl Radio Vatican.

Problema legislativă a apărut în urma verdictului Curții de Apel Federale din New York în defavoarea autorităților locale dintr-un mic orașel american, Greece, unde pentru 11 ani toate ședințele de lucru au fost deschise și închise cu invocația creștină. Curtea de Apel a stabilit că această practică “a violat Constituția, reprezentând un sprijin acordat religiei de către autorități”. Procesul a început în urma denunțului făcut de două femei, una de religie iudaică și una atee. Disputa juridică a provocat un mare interes în întreaga țară și se va termina în fața judecătorilor de la Curtea Supremă, una dintre instituțiile care deschide toate sesiunile de lucru invocând protecția lui Dumnezeu.

Sentința ar putea avea efect asupra tuturor discursurilor publice rostite de reprezentanții

instituțiilor statale sau de către politicieni. Într-un caz asemănător din 1983, Curtea Supremă a sprijinit dreptul la “rugăciunea legislativă”, întrucât a fost considerată parte a istoriei Statelor Unite ale Americii încă de la constituirea Uniunii Federale. Congresul American a cerut ca problema să fie clarificată, iar administrația Obama a împărțit poziția conservatoare prezentă în Congres, care cere judecătorilor să le permită oamenilor politici să se roage înainte și după ședințe.

Sursa: Radio Vatican

Stimați cititori! Nu uitați să vă abonați la “Curierul Ortodox” pe anul 2013

MATERIALELE PUBLICATE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

curierul ortodox
Publicație
în limba română
Indice de abonare: 22034

Adresa
redacției

“Curierul Ortodox”. Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33; 77-24-44
<http://www.curierulortodox.info>
fustei_nicolae@yahoo.com

REDACTIA
Dr. Nicolae FUȘTEI - redactor șef,
Prot. Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru TOLICO - redactor tehnic

Tipografia “Prag”
str. Spicului 94,
Chișinău
Tirajul: 800
Comanda: 1771